

Przemówienie Rektora UPJPII ks. prof. dr. hab. Roberta Tyrały na inaugurację roku akademickiego 2024/2025

Powitania

1. PODSUMOWANIE ROKU

Bardzo intensywnie prowadzone są prace w związku z rozbudową Kampusu Jana Pawła II dla naszego Uniwersytetu. **4 listopada 2023 roku** miało miejsce wmurowanie kamienia węgielnego w ścianę wznoszonego budynku dydaktycznego. W uroczystości wzięło udział wielu znamienitych gości na czele z abp. Antoniem Guido Filipazzim, Nuncjuszem Apostolskim w Polsce. **19 kwietnia 2024 roku** odwiedziła nas na budowie prof. Maria Mrówczyńska, wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego. **2 września 2024 roku zakończył się I etap budowy budynku dydaktycznego.** Oddany zostały tzw. stan surowy. Budynek będzie gotowy – mamy nadzieję – na przełomie sierpnia i września 2025 roku. Coraz bliżej jest więc wymarzona chwila własnego budynku dydaktycznego. Termin ten jest jednak w rękach Bożych i ludzkich.

11 stycznia 2024 roku w kolegiacie św. Anny uczciliśmy **550-lecie śmierci św. Jana z Kęt.** Podczas promocji doktorskich dyplomy otrzymało **54 doktorów, 2 doktorów habilitowanych** oraz **2 nauczycieli** akademickich dyplomy na **stanowisko profesora.** Ponadto w ostatnim roku akademickim **dwóch** pracowników naszej uczelni uzyskało habilitację na innych uczelniach, a **pięciu naszych pracowników** naukowych otrzymało **tytuł profesorski** od Prezydenta Polski. Gratuluję wszystkim serdecznie.

Nasi profesorowie są konsultorami Rad i Komisji Konferencji Episkopatu Polski. Zasiadają w: Radzie Doskonałości Naukowej oraz Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Są ekspertami w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz innych Komisjach, Radach i Fundacjach. **Ks. dr hab. Jan Żelazny** został wczoraj mianowany przewodniczącym polskiej sekcji *Pomoc Kościołowi w Potrzebie.*

Dr Maciej Andrzejewski z Wydziału Prawa Kanonicznego i doktorant **Piotr Józef Janowski,** absolwent historii sztuki na WHiDK UPJPII otrzymali stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które dzisiaj zostaną im wręczone.

27 kwietnia 2024 roku na naszym Uniwersytecie został erygowany **Wydział Nauk o Komunikacji**. Warto zaznaczyć, że Wydział (jeszcze jako Instytut) uzyskał prestiżowy status *Seal of Excellence* od Komisji Europejskiej w ramach programu ERASMUS+.

7 czerwca 2024 roku w wawelskiej katedrze środowisko akademickie Krakowa oddało **hołd św. królowej Jadwidze, z okazji 650. rocznicy jej urodzin**. Wcześniej odbyła się konferencja naukowa jej poświęcona, organizowana wspólnie przez Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Papieski Jana Pawła II. Nowy łańcuch rektorski, jaki na sobie od dzisiaj noszę, Pani Wawelskiej jest dedykowany.

19 czerwca 2024 roku w auli Biblioteki Głównej uczciliśmy **15-lecie powstania Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II**. Uroczystość zgromadziła wielu znamienitych gości z Polski. Nadaliśmy wówczas doktorat *honoris causa* ks. prof. dr. hab. Jerzemu Szymikowi z Uniwersytetu Śląskiego. A kard. Stanisław Dziwisz od Stowarzyszenia Przyjaciół i Absolwentów UPJPII otrzymał statuetkę: *Przyjaciel Uniwersytetu*.

Jak wszystkie uczelnie w Polsce w ubiegłym roku akademickim dokonaliśmy wyboru **rektora**, wybraliśmy **dziekanów siedmiu wydziałów**. Zostali mianowani: **czterej prorektorzy, kierownicy dyscyplin i kierunków oraz pełnomocnicy rektora**.

Uzyskaliśmy aprobatę z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla nowego kierunku studiów pt. *studia nad cywilizacjami*, rozpoczniemy nabór na nim od następnego roku akademickiego. Dykasteria Kultury i Edukacji zatwierdziła nowy kierunek studiów *pedagogika specjalna*, a w jęz. angielskim uruchomiliśmy *Journalism and Social Communication Studies*.

Od 1 października 2024 roku nastąpiła zmiana na stanowisku kvestora UPJPII. Serdecznie witam wśród nas panią **dr Marię Hulicką** i życzę Pani owocnej z nami współpracy.

Na naszym Uniwersytecie prowadzimy **badania naukowe w 12 dyscyplinach** (w 7 z nich prowadzimy kształcenie w Szkole Doktorskiej i mamy tam **51 doktorantów**), a dydaktykę na studiach pierwszego i drugiego stopnia prowadzimy na **16 kierunkach**. Mamy nadzieję, że niedługo do nich dołączą następne, jesteśmy na etapie ich przygotowania. W starym systemie mamy jeszcze **przeszło 200 doktorantów**.

Został wprowadzony na Uniwersytecie system **TETA**, celem sprawnego informatycznego działania administracji naszej uczelni oraz **CRIS**, który jest narzędziem do: analityki i ewidencji osiągnięć naukowych i artystycznych; monitorowania i symulacji udziałów jednostkowych w slotach publikacyjnych; wylicza algorytm punktowy i kwalifikuje dorobek naukowy. To ważne w kontekście przyszłej ewaluacji.

Liczne są nasze działania w zakresie projektów badawczych:

- pod kierunkiem **ks. dr. hab. Damiana Wąska, prof. UPJPII z Wydziału Teologicznego**, prowadzony jest projekt w ramach konkursu Nauka dla Społeczeństwa II pt. *Kościół przestrzenią dialogu: Sobór Watykański II na nowo odczytany*.
- W programie Doskonała Nauka, zespół pod kierunkiem **pani dr hab. Katarzyny Drag, prof. UPJPII z Wydziału Nauk o Komunikacji** realizuje projekt pt. *Etyka mediów jako gwarancja bezpieczeństwa człowieka. Zagrożenia i wyzwania w krajach Trójmorza*, a w programie Społeczna Odpowiedzialność Nauki projektem pod nazwą *Forum Standardów Etycznych Mediów w Polsce* kieruje **ks. dr hab. Sławomir Soczyński prof. UPJPII z Wydziału Nauk o Komunikacji**.
- Biblioteka Główna zrealizowała projekt pod tytułem: *Rozbudowa katalogu online Biblioteki Głównej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie* finansowany z tego samego programu w **module** Wsparcie dla bibliotek naukowych.
- Projekty w ramach NPRH prowadzą nasi pracownicy naukowcy. Są to trzy ważne dla nas projekty. Pierwszy pt. *Najstarsze akta kapituł karmelitów dawnej obserwacji w Polsce (do 1688) – edycja krytyczna*, kierownikiem jest **dr hab. Tomasz Graff prof. UPJPII z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego**. Drugi pt. *Pierwsza inwentaryzacja i opracowanie naukowe unikatowego zbioru artystycznego najstarszego polskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie w 170-lecie powstania*, zespołem kieruje **Pan dr hab. Józef Skrabski z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego**. Trzeci projekt pt. *Filary polskiej apologetyki i teologii fundamentalnej* realizowany pod kierunkiem **ks. dr. hab. Damiana Wąska, prof. UPJPII z Wydziału Teologicznego**.
- Narodowe Centrum Nauki przyznało finansowanie dwóm projektom naszych pracowników naukowych w programach: *Sonata* dla **dr. Piotra Pajora z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego** i *Preludium* dla doktorantki **mgr Magdaleny Ficoń, także z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego**.
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w programie *badania polskich strat wojennych* przyznało grant, którego kierownikiem jest doktorant z naszej Szkoły

Doktorskiej **mgr Adrian Kędziński z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego.**

- W ramach konkursu Erasmus+ KA220 Cooperation partnerships in higher education pod kierunkiem **dr hab. Bożeny Majerek prof. UPJPII z Wydziału Nauk Społecznych** uzyskał finansowanie projekt pt. *Sztuczna Inteligencja w edukacji szkoły wyższej.*
- **Dr hab. Krzysztof Gajdka, prof. UPJPII, mgr Aleksandra Mirek-Rogowska oraz dr Marek Cichański z Wydziału Nauk o Komunikacji** otrzymali w wyniku ogólnopolskiego konkursu grant *New Europe Foundation* (podmioty współfinansujące program: Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Korpusu Solidarności Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego oraz rządowy Komitet do Spraw Pożytku Publicznego) na realizację autorskiego projektu pt. *Upamiętnienie Redaktora Pawła Stalmacha (1824-1891) w dwusetną rocznicę urodzin.*

Wszystkim Państwu serdecznie gratuluję. Mobilizuję innych do odważnego sięgania po granty i projekty naukowe.

Z całą pewnością wielkim osiągnięciem naukowym jest tłumaczenie i komentarz *Teksty z Ugarit* opracowane między innymi przez **dr. hab. Marcina Majewskiego prof. UPJPII** z Wydziału Teologicznego w Krakowie. Jest to przełomowa edycja tekstów stanowiących bogate źródło poznania dla współczesnych badaczy z wielu dziedzin wiedzy. Istotne narzędzie analityczne i poznawcze procesu rozwoju języków i rozwoju pisma w końcowym okresie epoki brązu.

Liczne są nagrody i wyróżnienia naszych pracowników. Wszystkie one są regularnie wymieniane na naszej stronie internetowej, a także w czasopiśmie „Vita Academica”. Serdecznie wszystkim wyróżnionym gratuluję.

Bardzo liczne są krajowe i międzynarodowe konferencje, jakie odbyły się na naszym Uniwersytecie. Organizujemy także konkursy dla młodzieży szkół średnich na czele z debatami oxfordzkimi. Za dwa tygodnie odbędzie się kolejna, tym razem wokół „*Evangelium viatae*” **Jana Pawła II.**

Przyjeliśmy **1104 nowych studentów**. Chęć studiowania na naszej uczelni zgłosiło **3583 absolwentów szkół średnich**. Bardzo się cieszymy, że duże jest zainteresowanie wyjątkowymi kierunkami na naszej uczelni, co przekłada się na to, że odnotowaliśmy na *psychologii* – **11 osób na jedno miejsce**, *digital media* – **prawie 7**, na *dziennikarstwie i komunikacji społecznej* – **przeszło 3**, a na *pedagogikę* – **2,5**.

Nowy rok akademicki rozpoczynamy więc z **przeszło trzema tysiącami** studentów i doktorantów.

Drodzy Studenci i Doktoranci, zwłaszcza z Pierwszego roku studiów! Witam Was wszystkich, młodzi przyjaciele bardzo serdecznie na Uniwersytecie Papieskim. Studia to czas nie tylko wyężonej nauki, ale także pięknej podróży ku stawianiu w życiu na prawdziwe wartości, nawiązywania przyjaźni i spełniania marzeń. Cieszymy się, że wybraliście naszą uczelnię i że jesteście razem z nami.

I extend an equally warm welcome to our foreign students coming from: Azerbaijan, Belgium, Colombia, Georgia, Latvia, Nigeria, Pakistan, Peru, Rwanda, Ukraine, USA and Uzbekistan, who decided to take part in our English-language programmes (*Philosophy and Communication and Media Studies*) as well as our Erasmus students from Germany, Italy, Ireland, Spain and Portugal.

I am very pleased that you have chosen our university. Make yourself at home, take full advantage of the Christian education at our university, but also visit all the historically and religiously important places in Krakow, especially those related to our patron Saint John Paul II.

2. PRZESŁANIE

Od jakiegoś czasu w naszej Ojczyźnie słyszymy o kryzysie związanym z wiarą, zmęczeniem instytucją Kościoła. Toczą się dyskusje o słuszności nauczania religii w szkole. A co

powiedzieć o głosach, które dotyczą braku szacunku do człowieka i to od momentu poczęcia do naturalnej śmierci. Jesteśmy świadkami kłótni politycznych, ale także między nami Polakami w ogóle. Areną tych sporów są domy i miejsca pracy. Toczą się one w mediach i wszędzie, gdzie spotyka się człowiek z człowiekiem. Czasem można odnieść wrażenie, że stajemy się coraz gorsi. Powstaje więc pytanie: **dlaczego tak się dzieje?** My Naród Polski, który przetrwał tyle przeciwności w swojej historii przeszło tysiąca lat, chociażby wymienić czasy zaborów czy też erę komunizmu, poddajemy się na nowo zniechęceniu. **Skąd u nas tyle zła i wręcz nienawiści w mowie i zachowaniu?** Tak często brak nam szacunku jeden do drugiego. Stajemy się sobie wrogami, a przecież łączy nas wspólny język, historia, kultura, często też religia oraz ideały i pragnienie zdrowia, szczęścia, pomyślności i dobrobytu.

W tym kontekście chcę przywołać słowa jakie wypowiedział patron naszej uczelni papież Jan Paweł II na zakończenie swojej IV pielgrzymki do Ojczyzny w 1991 roku. Odbywała się ona pod hasłem: „**Bogu dziękujcie, Ducha nie gaście**”. Miała ona miejsce po dokonanych wolnych wyborach, po zakończeniu ery komunizmu w Polsce, kiedy zaczęliśmy wspólnie i na nowo budować nasz ojczysty dom.

Papież 9 czerwca 1991 roku na lotnisku w Warszawie powiedział: *trzeba dziękować Bogu. To jest zasadniczy warunek, aby „nie gasić ducha”. Słowa Apostoła są wezwaniem i przestrogą zarazem. Jeśli Bóg dał nam siły ducha potrzebne do „przejścia przez Morze Czerwone”, to teraz, wędrując ku przyszłości, nie możemy zrażać się trudnościami. Te trudności są nieodzowne. Należą one poniekąd do samej istoty przemian, jakie muszą się dokonać. Przejście od społeczeństwa „zniewolonego” do społeczeństwa obywatelskiego, suwerennego, do Rzeczypospolitej, stawia przed każdym nowe zadania. „Ducha nie gaście” to znaczy też nie pozwólcie się zniewolić różnym odmianom materializmu, który pomniejsza pole widzenia wartości i człowieka samego też pomniejsza.* Obyśmy wszyscy na nowo dzisiaj zrozumieli dar i zadanie: „**pracy, wolności i solidarności**”. Zresztą to będzie przesłaniem kolejnych Dni Jana Pawła II, które w listopadzie tego roku organizuje krakowskie środowisko akademickie.

Dla naszego Uniwersytetu, który rozwija się strukturalnie, naukowo oraz cieszy się ze swoich studentów i absolwentów, ważne jest, by dzisiaj na nowo podjąć wysiłek bardzo dobrej **jakości dydaktyki i nauki**. **Umiejdzynarodowienie** naszych działań jest priorytetem. Cieszę się bardzo z licznej obecności na naszym Uniwersytecie **profesorów wizytujących** właściwie z całego świata. Nasi **studenci i doktoranci, profesorowie i wykładowcy akademicy** to ludzie poszukujący prawdy i budujący swoje życie na chrześcijańskich wartościach. Jesteśmy Uniwersytetem otwartym na każdego człowieka, chcemy dobrze odczytywać **znaki czasu**

i odpowiadać na dzisiejsze potrzeby. **Chcemy stać się ważnym punktem odniesienia dla przyszłości i miejsca Kościoła w naszej Ojczyźnie.**

Potrzebą chwili w czasie, gdy sztuczna inteligencja i postęp naukowy mają swoje apogeum jak się wydaje, jest **konieczność dyskusji o miejscu teologii i filozofii chrześcijańskiej w naszym polskim domu.** To od nas zależy przyszłość i perspektywa rozwoju. **Ta nauka może być także dobrym pomostem do zrozumienia dzisiejszego świata.** Na wartościach chrześcijańskich, które są uniwersalne, budowali nasi ojcowie, teraz jest nasz czas odpowiedzialności za przyszłość naszej Ojczyzny i Narodu. Dlatego **debaty teologiczne i filozoficzne, do których zachęcam naszych pracowników nauki, doktorantów i studentów,** które pokażą, jak ta nauka, dzięki której od 1397 roku w Polsce możliwe było całościowe kształcenie akademickie, jest dzisiaj bardzo potrzebna i ważna. **Nie bójmy się stawiać trudnych pytań i szukajmy na nie odpowiedzi.** Bogu dziękujmy i Ducha nie gaśmy. Na historii chcemy budować naszą przyszłość.

Nasza inauguracja ma miejsce podczas trwającego w Rzymie Synodu. Mamy zresztą między sobą jednego z Ojców Synodalnych. **Dziękuję za Twoją obecność między nami nasz drogi Kardynale Grzegorzu.**

Parę dni temu - 2 października 2024 roku - papież Franciszek na rozpoczęcie II części Synodu zachęcał także i nas: ***podejmijmy na nowo tę kościelną wędrówkę ze wzrokiem skierowanym na świat, ponieważ wspólnota chrześcijańska jest zawsze w służbie ludzkości, aby głosić wszystkim radość Ewangelii.***

Ta nasza wędrówka, gdy kierujemy wzrok ku naszym studentom, a także ku sobie wzajemnie i ku wszystkim tym którym służymy, jest właśnie po to, aby głosić radość Ewangelii. Nasze naukowe dociekania, poszukiwanie prawdy, posługa myślenia, dyskusje akademickie i wspólnota, są zadane nam przez Boga po to, abyśmy sami na nowo uwierzyli w to, że **Ewangelia ma sens w życiu codziennym, że jest receptą na bóle tego świata, a dla Uniwersytetu Papieskiego w Krakowie jest przesłaniem i drogą nadziei.**

O tym właśnie przekonuje nas papież Franciszek ogłaszając **Rok Jubileuszowy 2025,** i zapewnia nas, że ***nadzieja zawieść nie może, ... i że jest ona znacznie większa niż satysfakcje każdego dnia i poprawa warunków życia, że przenosi nas ponad próby i zachęca, byśmy szli, nie tracąc z oczu wielkości celu, do którego jesteśmy powołani – Nieba.***

Jestem przekonany, że to też jest echo **Bogu dziękujcie, Ducha nie gaście,** które teraz odnosi się do nas właśnie! Weźmy to jako przesłanie na cały nasz nowy rok akademicki.

Idźmy więc z nadzieją w nasze poszukiwanie prawdy i posługę myślenia. Prosimy, aby Bóg przez przyczynę Matki Najświętszej, św. królowej Jadwigi oraz św. Jana Pawła II, **błogosławił Uniwersytetowi Papieskiemu w Krakowie!**

Oby ten akademicki rok był błogosławiony, zdrowy i pełen naukowych pasji, a także realizacji marzeń i zamierzeń oraz pomyślanej kontynuacji budowy naszego Kampusu.

Rok akademicki 2024/2025 na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie uważam za otwarty! *Quod bonum, felix, faustum fortunatumque sit.*

3. NA ZAKOŃCZENIE UROCZYSTOŚCI

Kard. Karol Wojtyła w 1978 roku opisał Kościół w poemacie „Stanisław”: *pragnę opisać Kościół – mój Kościół, który rodzi się wraz ze mną, lecz ze mną nie umiera – ja też nie umieram z nim, który mnie stale przerasta – Kościół: dno bytu mojego i szczyt.* Ten Kościół jest naszym domem. Jest domem dla Papieskiego Uniwersytetu w Krakowie.

Dziękuję dzisiaj tu obecnemu Kościołowi za żywą obecność.

Księdzu Arcybiskupowi Markowi za dar Eucharystii i krzepiące słowo nadziei. Za nieustanną troskę o Uniwersytet Papieski jako Wielkiemu Kanclerzowi.

Księdzu Kardynałowi Stanisławowi, Arcybiskupowi Wacławowi, Biskupom i Księżom za Waszą modlitwę i towarzyszenie nam w tym dniu inauguracji nowego roku akademickiego.

Wszystkim osobom konsekrowanym i świeckim za to, że ten Kościół nieustannie dopełniacie i staje się czytelnymi znakami czasu dla nas wszystkich.

Karol Wojtyła we wspomnianym poemacie dodał: *Pragnę opisać Kościół ... mój Kościół, który związał się z moją ziemią, więc związał się z moją ziemią mój Kościół. Kościół związał się z moją ziemią, aby wszystko, co na niej zwiąże, było związane w niebie.*

Księżu Arcybiskupie, proszę o błogosławieństwo na zakończenie tej liturgii, dla całej społeczności akademickiej naszego Papieskiego Uniwersytetu, aby nieustannie także i w nas wiązać niebo z ziemią.